

TRAKŲ VYTAUTO DIDŽIOJO GIMNAZIJOS SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS ORGANIZAVIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Trakų Vytauto Didžiojo gimnazijos socialinės-pilietinės veiklos organizavimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) reglamentuoja 5–8 ir I–IV gimnazijos klasių mokinių socialinės-pilietinės veiklos tikslą, uždavinius, organizavimą, vykdymą, apskaitą, įskaitymą, refleksiją ir stebėseną.

2. Aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, 2025–2026 ir 2026–2027 mokslo metų pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendraisiais ugdymo planais, patvirtintais Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2025 m. gegužės 21 d. įsakymu Nr. V-559 „Dėl 2025–2026 ir 2026–2027 mokslo metų pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendrųjų ugdymo planų patvirtinimo“, ir jų 9 priedu „Socialinės-pilietinės veiklos organizavimas“, išdėstyta nauja redakcija Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2026 m. liepos 2 d. įsakymu Nr. V-497.

3. Socialinė-pilietinė veikla yra privaloma pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų dalis, siejama su Gimnazijos ugdymo tikslais, bendruomenės poreikiais, projektais, tradicijomis ir mokinių kompetencijų ugdymu.

4. Socialinė-pilietinė veikla grindžiama prasmingumo, asmeninio indėlio, atsakomybės, bendradarbiavimo, amžiaus atitikties, savarankiškumo ir refleksijos principais.

II SKYRIUS TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

5. Socialinės-pilietinės veiklos tikslas – skatinti mokinius aktyviu dalyvavimu prisidėti sprendžiant aktualias socialines problemas bendruomeniniame ir visuomeniniame gyvenime ir, reflektuojant savo patirtį, ugdyti pilietiškumo, socialinę, emocinę ir kitas kompetencijas.

6. Socialinės-pilietinės veiklos uždaviniai:

6.1. skatinti mokinių asmenybės brandą ir dalyvavimu grįstą mokymąsi;

6.2. ugdyti atsakomybę už save, kitą žmogų, Gimnazijos, Trakų krašto ir visuomenės gerovę;

- 6.3. skatinti iniciatyvumą, savanorystę, bendradarbiavimą ir pilietinį aktyvumą;
- 6.4. sudaryti sąlygas mokiniams planuoti ir įgyvendinti prasmingas iniciatyvas bei įsivertinti jų poveikį;
- 6.5. ugdyti gebėjimą reflektuoti patirtį, įvertinti savo indėlį ir įgytas kompetencijas.

III SKYRIUS

VEIKLOS TRUKMĖ IR ORGANIZAVIMAS

- 7. 5–8 ir I–II gimnazijos klasių mokiniams socialinei-pilietinei veiklai skiriama ne mažiau kaip 20 valandų per mokslo metus.
- 8. III–IV gimnazijos klasių mokiniams socialinei-pilietinei veiklai skiriama ne mažiau kaip 40 valandų per dvejus mokslo metus.
- 9. Ugdomo proceso pabaigoje fiksuojamas bendras mokinio atliktos ir įskaitytos socialinės-pilietinės veiklos valandų skaičius, taip pat ir tada, kai jis viršija nustatytą minimalų valandų skaičių.
- 10. 5 klasės mokiniai socialinę-pilietinę veiklą vykdo Gimnazijos aplinkoje, daugiausia įgyvendindami grupines pačių sugalvotas arba Gimnazijos pasiūlytas iniciatyvas ir projektus.
- 11. 6–8 klasių mokiniai Gimnazijos aplinkoje gali vykdyti grupines ir individualias iniciatyvas.
- 12. Jaunesni nei 14 metų mokiniai individualią socialinę-pilietinę veiklą už Gimnazijos ribų gali atlikti lydimi tėvų (globėjų, rūpintojų), laikantis teisės aktuose nustatytų saugumo reikalavimų.
- 13. I–IV gimnazijos klasių mokiniai socialinę-pilietinę veiklą gali vykdyti individualiai ar grupėmis Gimnazijoje ir (ar) už jos ribų, įsitraukdami į įvairių organizacijų siūlomas veiklas ar projektus.
- 14. Socialinė-pilietinė veikla gali būti atliekama rudens, Kalėdų, žiemos, Velykų ir vasaros atostogų metu.
- 15. Vasaros atostogų metu atlikta socialinė-pilietinė veikla gali būti įskaitoma į aukštesnėje klasėje reikalingą atlikti veiklą, jeigu mokinis iki einamųjų mokslo metų ugdymo proceso pabaigos yra atlikęs tai klasei nustatytą privalomą socialinės-pilietinės veiklos valandų skaičių, išskyrus teisės aktuose nustatytus atvejus.

IV SKYRIUS

SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS KRYPTYS

- 16. Gimnazijoje ir už jos ribų gali būti vykdomos šios socialinės-pilietinės veiklos:
 - 16.1. pilietinės ir istorinės atminties iniciatyvos – valstybinių švenčių, atmintinų dienų minėjimų, pilietinių akcijų, demokratijos, žmogaus teisių, valstybingumo ir istorinės atminties puoselėjimo veiklos;
 - 16.2. savanorystė ir socialinė pagalba – pagalba socialiai pažeidžiamiems asmenims, senjorams, vaikams, žmonėms su negalia, labdaros ir paramos iniciatyvos;
 - 16.3. veikla Gimnazijos bendruomenei – pagalba organizuojant Gimnazijos renginius, projektus, akcijas, mokinių savivaldos veiklą, mentorystę ir pagalbą jaunesniems mokiniams;

16.4. veikla Trakų krašto bendruomenei – savanorystė miesto ir rajono renginiuose, bendruomeninėse, kultūrinėse, socialinėse ir pilietinėse iniciatyvose;

16.5. aplinkosauginė ir tvarumo veikla – aplinkos tvarkymo, gamtosaugos, tvarumo, ekologinės ir gyvūnų gerovės iniciatyvos;

16.6. kultūrinė ir krašto pažinimo veikla – kultūros paveldo, Trakų krašto istorijos, Gimnazijos tradicijų ir bendruomeninės tapatybės puoselėjimas;

16.7. pilietinio atsparumo ir krašto gynybos veikla – pasirengimo ekstremaliosioms situacijoms, pilietinio atsparumo, pilietinio pasipriešinimo ir krašto gynybos iniciatyvos;

16.8. kitos mokinio ar mokinių grupės inicijuotos veiklos, kurios kuria aiškią socialinę, pilietinę, aplinkosauginę ar bendruomeninę vertę.

V SKYRIUS

VEIKLOS ĮGYVENDINIMO ETAPAI IR VALANDŲ ĮSKAITYMAS

17. Socialinės-pilietinės veiklos procesą gali sudaryti šie etapai: veiklos idėjos ar problemos pasirinkimas, planavimas, pasirengimas, įgyvendinimas, rezultatų aptarimas ir refleksija.

18. Į bendrą socialinės-pilietinės veiklos laiką įskaitomas visas faktiškai ir pagrįstai šiems etapams skirtas laikas.

19. Jei mokinys rengia pristatymą, varžybas, parodą, renginį, akciją ar kitą socialinę-pilietinę iniciatyvą, įskaitomas ir pagrįstas pasirengimo šiai veiklai laikas.

20. Jei mokinys konkurse, varžybose, parodoje, koncerte, minėjime ar kitame renginyje dalyvauja kaip atlikėjas, žaidėjas, pranešėjas ar kitas aktyvus dalyvis, pateikęs dalyvavimą patvirtinantį dokumentą, už dalyvavimo faktą įskaitoma 1 socialinės-pilietinės veiklos valanda.

21. Jeigu mokinys ne tik dalyvauja, bet ir prisideda prie renginio ar iniciatyvos planavimo, pasirengimo, organizavimo ar įgyvendinimo, papildomai gali būti įskaitomas faktiškai ir pagrįstai tam skirtas laikas.

22. Mokomosios mokinių bendrovės veikla gali būti įskaitoma tik ta apimtimi, kuria mokinys kuria aiškią socialinę, pilietinę, aplinkosauginę ar bendruomeninę vertę.

23. Dalyvavimas Krašto apsaugos savanorių pajėgų pratybose gali būti įskaitomas pateikęs dalyvavimą ir jo trukmę patvirtinantį dokumentą.

VI SKYRIUS

VEIKLOS, KURIOS NEĮSKAITOMOS

24. Socialinė-pilietinė veikla nelaikoma:

24.1. apmokamas darbas ar kita veikla, kurios pagrindinis tikslas – asmeninė materialinė nauda;

24.2. įprastų pamokų, konsultacijų ar neformaliojo švietimo užsiėmimų lankymas, išskyrus šio Aprašo 20 punkte nustatytus aktyvaus dalyvavimo atvejus;

- 24.3. Gimnazijos ar kito renginio lankymas tik kaip žiūrovui;
- 24.4. įprastų šeimos ar asmeninių buitinių pareigų atlikimas;
- 24.5. nominalus priklausymas mokinių savivaldai, organizacijai ar grupei, kai mokinys neatlieka konkrečios veiklos;
- 24.6. veikla, kurios atlikimo ar trukmės neįmanoma pagrįsti;
- 24.7. veikla, nesukurianti socialinės, pilietinės ar bendruomeninės vertės arba prieštaraujanti teisės aktams, mokinių saugumo reikalavimams ar Gimnazijos vertybėms.

VII SKYRIUS

VEIKLOS APSKAITA IR PATVIRTINIMAS

- 25. Socialinės-pilietinės veiklos apskaita vykdoma elektroniniame TAMO dienyne.
- 26. Gimnazijoje atliktą veiklą patvirtina ją organizavęs ar prižiūrėjęs klasės vadovas, dalyko mokytojas, socialinis pedagogas, administracijos atstovas ar kitas Gimnazijos darbuotojas.
- 27. Už Gimnazijos ribų atliktą veiklą patvirtina veiklą organizavusios institucijos ar organizacijos atsakingas asmuo.
- 28. Veiklos patvirtinime turi būti nurodyta: mokinio vardas ir pavardė, klasė, veiklos pavadinimas ir pobūdis, data ar laikotarpis, faktiškai veiklai skirtų valandų skaičius ir veiklą patvirtinantis asmuo.
- 29. Veiklos atlikimą gali patvirtinti pažyma, elektroninis laiškas, registracijos sistemos išrašas, organizacijos patvirtinimas ar kitas patikimas įrodymas.
- 30. Mokinys atsako už tai, kad informacija apie jo atliktą veiklą ir ją pagrindžiantys dokumentai būtų pateikti klasės vadovui laiku.

VIII SKYRIUS

MOKINIO, KLASĖS VADOVO IR KITŲ ATSAKINGŲ ASMENŲ FUNKCIJOS

- 31. Mokinys:
 - 31.1. susipažįsta su socialinės-pilietinės veiklos reikalavimais;
 - 31.2. pagal savo amžių, gebėjimus ir interesus pasirenka arba inicijuoja prasmingą veiklą;
 - 31.3. prireikus veiklos pasirinkimą ir planą aptaria su klasės vadovu;
 - 31.4. atsakingai vykdo pasirinktą veiklą, laikosi saugaus elgesio ir veiklą organizuojančios institucijos taisyklių;
 - 31.5. kaupia veiklos atlikimą patvirtinančius duomenis ir laiku juos pateikia;
 - 31.6. dalyvauja veiklos refleksijoje;
 - 31.7. iki ugdymo proceso pabaigos įvykdo atitinkamai ugdymo programai nustatytą minimalų socialinės-pilietinės veiklos reikalavimą.
- 32. Klasės vadovas:

32.1. mokslo metų pradžioje supažindina mokinius su socialinės-pilietinės veiklos tikslu, reikalavimais, galimybėmis, apskaita ir įskaitymo tvarka;

32.2. konsultuoja mokinius dėl veiklų pasirinkimo ir, atsižvelgdamas į mokinių amžių, padeda planuoti veiklą;

32.3. stebi mokinių socialinės-pilietinės veiklos vykdymą ir sukaupytų valandų skaičių;

32.4. tikrina mokinių pateiktus veiklos įrodymus ir fiksuoja arba užtikrina veiklos fiksavimą Gimnazijos nustatyta tvarka;

32.5. ne rečiau kaip du kartus per mokslo metus su mokiniais aptaria veiklos pažangą, patirtį ir tolesnius planus;

32.6. organizuoja arba koordinuoja mokinių atliktos veiklos refleksiją;

32.7. prireikus bendradarbiauja su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais), Gimnazijos darbuotojais ir veiklą organizuojančiomis įstaigomis;

32.8. ugdymo proceso pabaigoje patikrina galutinį mokinio atliktos ir įskaitytos socialinės-pilietinės veiklos valandų skaičių.

33. Socialinės-pilietinės veiklos organizavimą Gimnazijoje koordinuoja Rita Sadovskienė, direktoriaus pavaduotoja ugdymui.

IX SKYRIUS REFLEKSIJA IR STEBĖSENA

34. Refleksija yra socialinės-pilietinės veiklos proceso dalis ir gali būti atliekama žodžiu arba raštu, individualiai arba grupėje, atsižvelgiant į mokinių amžių ir veiklos pobūdį.

35. Reflektuodamas mokinyss įsivertina, ką atliko, koks buvo jo konkretus indėlis, kam ir kuo veikla buvo naudinga, ką išmoko, kokias kompetencijas sustiprino ir ką kitą kartą darytų kitaip.

36. Vertinant socialinę-pilietinę veiklą prioritetą teikiamas realiam mokinio dalyvavimui, atsakomybei, iniciatyvumui, veiklos prasmingumui, sukurtai vertei ir refleksijai, o ne vien formaliam valandų kaupimui.

37. Socialinės-pilietinės veiklos vykdymo situacija Gimnazijoje analizuojama ne rečiau kaip du kartus per mokslo metus. Mokiniam, kuriems kyla sunkumų pasirenkant ar atliekant veiklą, teikiama klasės vadovo ir (ar) kitų Gimnazijos darbuotojų pagalba.

X SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

38. Gimnazija siekia sudaryti mokiniams pakankamą ir įvairią socialinės-pilietinės veiklos pasiūlą Gimnazijoje ir, atsižvelgiant į mokinių amžių, už jos ribų.

39. Gimnazija gali bendradarbiauti su Trakų rajono savivaldybės įstaigomis, kultūros, socialinėmis, jaunimo, nevyriausybinėmis, aplinkosaugos, krašto apsaugos ir kitomis organizacijomis.

40. Klausimai, kurių nereglamentuoja šis Aprašas, sprendžiami vadovaujantis galiojančiais teisės aktais ir Bendraisiais ugdymo planais.

41. Aprašas keičiamas ar papildomas pasikeitus socialinę-pilietinę veiklą reglamentuojantiems teisės aktams arba esant Gimnazijos bendruomenės poreikiui.

42. Aprašas skelbiamas Gimnazijos interneto svetainėje.

SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS PATVIRTINIMO FORMA

Mokinio vardas, pavardė	
Klasė	
Veiklos pavadinimas	
Veiklos vieta / organizacija	
Data / laikotarpis	
Trumpas atliktos veiklos aprašymas	
Faktiškai skirtas laikas (val.)	
Veiklą patvirtinantis asmuo, pareigos	
Kontaktai / parašas	

MOKINIO SOCIALINĖS-PILIETINĖS VEIKLOS REFLEKSIJA

Veikla / iniciatyva:

Koks buvo mano indėlis?

Kam ir kuo ši veikla buvo naudinga?

Ką išmokau / kokias kompetencijas sustiprinau?

Ką kitą kartą daryčiau kitaip?
